

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

Ex altera etiam parte, per hanc veritatem prospicit sapientia diuina ea, quæ ad ipsorummet hominum bonum expediunt, quorum cum sint varia ingenia, & naturales propensiones, ac vires inæquales: alij amant solitudinem; alij cupiunt inter plures habitare; alij propendunt ad contemplatiuam MARIE vitam; alij ad actiuam Marthæ; alij adhibent magnum in penitentij seueritatem; alij in eisdem sumendis sunt molliores. Vt autem omnes perfectionem Religiosam obtinere possent, constituit Religionum varietatem, vt essent propensionibus, ac facultatibus; & viribus omnium fidelium accommodatæ. Ad hæc ex temporum varietate oriuntur in Ecclesia varie necessitates, alix spirituales; alix temporales nunc ob hæreticorum persecutiones, nunc ob ignauiam & incuriam Catholicorum ad quas necessitates reparandas diuina sapientia recentes erigit Religiones, cum accommodatis Institutis ad subueniendum Ecclesiæ in his angustijs ac pressuris. Denique tanta est humana miseria: vt eadæm Religiones, quæ magno feruore in vitijs ad perfectionem contendeant, sensim tepescant, & in spiritu inueterescant, quibus interdum euenit, quod in illa Nabuchodonosoris cisterna fuit delineatum, cuius caput quidem erat ex auro optimo, pellicus autem & trachia de argento, venter & femora ex ære, tibia ferrea, pedum quadam pars erat ferrea, quadam autem filius. Ita in Religionibus sæpè descenditur per suos gradus a feruore perfectæ charitatis vsq; ad tepiditatem vite terrenæ. Quæ obtem diuina prouidentia nunc excitat viros Apostolicos; qui eas reformat, & rebus aliquibus recentibus additis, in pristinum feruorem restituant: nunc nouas erigit Religiones, quæ nouo feruore suum cursum auspicentur. Et cum omnia noua placeant, adferantque admirationem; plures homines illæ ad se trahunt, qui sequantur perfectionem, quam DEVS noster in domo sua statuerat renouare. Quæ omnia clariùs intelligentur ex particulari horum Institutorum varietatis declaratione.

§. I.

QVAMVIS septem columnarum numerus (vt ait S. Gregorius) non significet multitudinem determinatam, sed perfectionem in ea, hoc est, necessariam multitudinem ad domus Dei conseruationem: licet nihilominus Religionum varietatem ad septem ordines reducere: eò quod septem sint præcipui fines, ad quos illæ, varijs actionibus & operibus triplicis vite, Contemplatiuæ, Actiuæ, & ex vtraque Compositæ tendunt. alique enim magis eminent in operibus amoris & cultus Dei; alix in operibus penitentix & abnegationis sui ipsorum; alix in operibus misericordix erga proximos.

PRIMVS Ordo est Anachoretarum siue Eremitarum, qui tanquam finem sui Instituti, respiciunt contemplationem, secedentes ad loca secreta

12
Sapientia diuina prospicit quæ ad hominum bonum pertinent.

3.
Religiones eriguntur vt succurratur ecclesiæ necessitatibus

4
c Dan. 2. 31.

Omnia noua placeant.

Li. 17. mor. cap. 17.

Ex Cassian. col. 14. c. 4. D. Thom. 2. 2 q. 188.

1.
Ordo primus Religiosorum est eremitarum.

& fugientes hominum consortia: vt orare, & liberius cum Deo suo
 possint. In qua re imitantur secessionem Eliæ & S. Ioanis Baptiste; imitatio
 ipsius Sapientie incarnatae, quæ statim post Baptismum secessit a in deserto
 per spatium *quadragesima dierum* exercens vitam contemplatiuam: quæ
 postea sequuti sunt, qui huiusmodi vitæ fuerunt columna, sancti scilicet
 Paulus, Antonius, Hilarion, Macarius, Simeon, & alij multi quorum; alij
 in sepulchris sese abdebant; alij stabat super columnas; alij in montibus
 alij in speluncis desertis habitabant. quam viuendi rationem Deus appro-
 babat, magnisq; miraculis & singularibus fauoribus ita commendabat
 eis tanquam illicitis permoti multi eos imitarentur. Ex quo factum est
 in Aegypto, Syriaque deserta magnæ huiusmodi Religiosorum multitudinis
 conderentur. Et ita quodammodo implebatur quod dixit Itaias: *b. Isai.*
deserta & inuisa, & exultabit solitudo, & florebit quasi lilium. Germinat
 enim infinitam Virginum & continentium multitudinem habitantem
 in desertis, contemplantium *gloriam Domini, & decorem Dei nostri.* Sed
 cum hæc solitudinis ratio successu temporum euaderet periculosa: quæ
 quamuis ibi esset tuta Castitas, & contemplatio magis quieta: at (vt quædam
 S. Abbas bene expertus dixit) votum Paupertatis aliquid de suo splendore
 amittebat, ob curam & sollicitudinem ciborum vestium, & reliquarum
 rerum, quæ erant ad vitam ducendam necessaria; & ipsum votum Obedi-
 entie, quod est inter reliqua præcipuum, non habebat, occasionem, quæ
 excerneretur; sed potius erat occasio, vt proprium Iudicium propriaque valen-
 tia prævalerent, cum magno periculo in superbie abyssum incidendi.

2.
 QUARE diuina Sapientia secundum Religionis ordinem constituit Mon-
 achorum scilicet Cœnobaritum, qui in cõmunitate sub vnus Prælati obedi-
 entia viuerent; cuius finis (vt refert ipse Cass.) erat propria voluntatem man-
 ficare, nimiamq; sui ipsorum sollicitudinem depõnere: disponentes se ad ob-
 templationem per continua exercitia obedientie, ac fiducia de guberna-
 tione & prouidentia Dei per ipsos Prælatos, ad imitationem ipsius met
 mini; qui cum esse æterni Patris Sapientia, c subieci tamen se se hominibus
 d descenditq; de celo, non vt faceret voluntatem suam sed eius, qui miserat eos
 Hic ordo habet in se, quod bonum est Anachoretarum: Contemplationem
 scilicet tanquam finem, absq; eo, quod erat apud illos periculosum: hic enim
 habet magna subsidia ex Societate aliorum Religiosorum eiusdem Proba-
 tionis; & ex directione Superiorum: quare tanquam magis tutum eum fã-
 dauit & constituit in Oriente S. Basilius: reducens (vt ait de eo S. Gregorius
 Nazianzenus) Monachos per deserta separatos ad cœnobia, præscribens
 eis Regulas & constitutiones finis & votis ipsorum ac commodatas. In Ob-
 cidende autem eundem ordinem instituit S. Benedictus; ex cuius præceptis

a Matt. 4.1.
 Christus
 vitam ere-
 miticam
 exercuit
 per 40 dies

b Isa. 35.1.

Apud Cass.
 coll. 16. 5. 3.

Supra e. 8.
 Ordo reli-
 gionis se-
 cundus
 cœnobarita-
 rum.

e Luc. 1. 3.
 d Jon. 6. 38.
 huius Or-
 dinis velut
 finis est
 contem-
 platio.
 Oratio in
 laudem S.
 Basilij.

multæ alię Religiones, quas Monasticas vocam⁹. prodierunt: inter quas valde præluet Religio Carthufianorū, cuius S. Bruno fuit fundator: eò q̄ habeat plus de folitudine, & minus de conuerfatione, etiam inter iplos Religiofos.

Hic affinis eft tertius Ordo: cuius finis eft propria perfectio; ita vt ex iplo Inftituto nihil agant cum proximis. Perfectioni autem fuæ varijs vijs attendunt, nam aliqui excellunt in exercitijs diuini cultus, orationis vocalis honorantes Deum canticis & choris prolixioribus; celebrantes magna folēnitate officia diuina, implentes ea ratione quod valde proprium eft domus Dei, vt fit. e *Domus Orationis*. Alij excellunt in feueris exercitijs penitentiariū & afperitatum externarum, induentes fe pannis crassis & cilicijs, & nudis pedibus incedentes, abftinentes à carnibus, imò etiam aliqui à lacticijs; & alias laudabiles fufcipientes mortificationes, vt carnem fuam fpiritu lubijciant, *f. femper mortificationem Iefu in corpore fuo circumferentes; & g. stigmata Domini Iefu*, (vt ait Apoftolus) *in corpore fuo portantes*, vt eum imitentur.

QUARTVS Ordo eft Religionum habentium finem proprium opera misericordię corporalia in bonum proximorum, fiue gerendo curam infirmorum in Xenodochijs, fiue peregrinos hofpicio excipiendo; captiuos redimendo; aut laborando in quærendis eleemofynis pro indigentibus; aut varia Marthæ officia exercendo in Bethania, quod interpretatur domus obedientiæ: eò quod in his omnibus operibus ab ea dirigantur; ministrantes ficut Martha corporaliter ipfi Chrifto in eius pauperibus, eorumque neceffitatibus fubueniendo: quæ neceffitates motiua quædam fuerunt, vt viri aliqui fanctitalium Religionum profeflionem inuenirent ex infpiratione Sapientiæ diuinæ, quæ vniuerfalis eft omnium profpectrix.

Hic etiam ortus eft quintus Ordo Religionum, quas Militares appellamus, quarum finis eft armis Ecclefiam à vifibilibus eius hoftribus propugnare, vt in pace, & abfq̄e aliquo impedimento attendere poffit ad res fpirituales; & fubfidio effe Chriftianis oppreffis ab infidelibus: eò quod hoc fit opus misericordię valde placentis Deo, qui dixit: *h. eripite pauperem, & egenum de manu peccatoris liberate*. Neque parua cenfenda eft charitas, quam hic & proximè præcedens ordo profitetur: fiquidem tales Religiofi vitam propriam offerunt pro vniuerfali Ecclefie bono, aut pro feruitio alicuius infirmi pefte infefti, aut pro redemptione in captiuitate detenti, exponentes etiam periculo propriam libertatem: vt alij eam recipiant, & non pereant.

SEXTVS Ordo eft Religionum profitentium vitam miftam, contemplatiuam fcilicet & actiuam in fuis optimis operibus; qualia funt misericordie fpiritualia in bonum animarum, confufiones excipiendo, conciliando, docendo, & confilium præbendo. Quam ob caufam occupantur & ipfi in ftudijs fcientiarum humanarum ac diuinarū: quæ ad huiusmodi minifteria

Author ordinis in occidente S. Benedictus.

3. Terrij ordinis finis eft propria perfectio. c. Iſa. 56. 7.

f. 2. Co. 4. 10. g. Gal. 6. 19.

4. Quarti ordinis finis funt opera misericordie corporalia.

5. S. Thom. 2. 2. q. 188. a. 3. Quintus ordo militarium. h. Pſal. 81. 4.

6. Ordo profitentium vitam miftam.

præstanda sunt necessaria: dāt tamen suum tempus orationi, & contem-
 plationi, ut hauriant quod alios doceant, ad imitationē Saluatoris, qui vltimā
 vitæ suæ annis nocte vacabat orationi, die verò prædicationi ad commu-
 nitatem proximorum. Et quoniam hic finis excelsior est; eò quoddam amplectatur
 utrumque; actum charitatis, amoris scilicet Dei, & proximi circa bonam
 quæ præstant corporis bonis: id eò hoc Institutum, ex hac parte (vult
 Thom.) est cæteris præstantius: quod profitentur multæ Religionēs
 dicantes, spiritualibus hisce armis assistentes Ecclesiæ: ut eam ab hære-
 tueantur, & conferuent; Catholicorum verò spiritum ad maiorem pietatem
 estimulent. Quam ob rem, cum Ecclesia esset in huiusmodi angustiis
 citavit D. N. insignes duas Religiones Mendicantes; sub sanctis Dominico
 & Francisco: quemadmodum ipse reuelavit summo Pontifici, qui tunc
 Ecclesiæ præsidebat, ostendens dormienti, Ecclesiam S. Ioannis Lateranensem
 minari ruinam, quam duo illi Sancti humeris appositis sustinebant. Quod
 merito & illi, & ipsorum Religionēs dicuntur Ecclesiæ columnæ; & eas
 sextæ, quæ sustentat domum & statum Religiosum.

EIDEM est valde similis *septimus* Ordo Religionum, quæ dicuntur
 regulares, Religiosorum scilicet Clericorum, eundem habentes finem, qui
 proximè præcedentes non solum perfectioni propriæ attendentes, sed
 etiam perfectioni proximorum: adiuuantes suis ministeriis Prælatos &
 scopos in rebus aliquibus, officiorum eorum propriis. & hic ordo
 primus in Ecclesia institutus ab ipsismet Apostolis, quemadmodum
 Pius IV. Pontifex in Bulla quadam Canoniorum Regularium, quæ
 fert Nauarrus. Nā in ipsis Ecclesiæ initijs oēs Clerici obstringebant se
 Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ: nihil proprii habentes, sed ex
 cōmunitatis, in qua degebāt, se sustentantes. Sed, cū sensim feruor ille, ac
 veritas in teperceret, S. Aug. eū in sua Diocesi reuocauit; custodiēs, ut ipsi
 hanc Clericalis status perfectionē; & omnibus suis viribus alios exhortaret
 ut imitarentur. Ex quo disciplina illa ad alias etiam multas Dioceses
 & nunc etiam durat in multis Cathedralibus Christianitatis Ecclesiis.

SED nostris hisce temporibus voluit Sapiencia diuina septimæ huius
 columnæ addere, tanquam eius partem, Societatem Iesv; quam Tridentinum
 Concilium Religionem appellat Clericorum. Videns enim, quam grauiter
 premeretur Ecclesia propter hæreses, quæ in Regionibus septentrionalibus
 recens erant exortæ; & propter Catholicorum relaxationem & frigiditatem
 circa vltimum Sacramentorum, & bonam filiorum educationem, in
 Patri nostro S. Ignatio foundationem suæ Religionis, & ministeria, quibus
 pus erat ad tot necessitates reparandas, & ut speciali voto sese obligaret
 obediendum Pontifici, ut irent ad loca hæreticorum, & gentium, ut

129. 188.
 n. 6.
 Huius or-
 dinis insti-
 tutum cæ-
 teris præ-
 stantius est

7.
 Ordo reli-
 giosorum
 clericorū
 Vide Platū
 lib. 2. de bo-
 stat. rel. c. 23

In c. statui-
 mus, 10. q. 3.
 nu. 6. & 8.

Sess. 25. c.
 Decreto de
 Regul. c. 16.

holicam fidem vel defenderent ab hæreticis, vel plantarent inter gentiles: suisque concionibus & exhortationibus homines permouerent, ad exercitia orationis & frequentiam Sacramentorum, Cõfessionis, & Cõmunionis magna cura illa administrando; & præferea doctrinam Christianam pueros & etadem plebem docendõ; & in omni bonorum morum genere eos instruendo: instituit quoque scholas, vt docerent iuuentutem legere, & scribere, litteras humaniores, & scientias naturales, sacramque Theologiam; diligentem dando operam, vt simul cum litteris virtutes imbiberent. Quæ ministeria aded sunt Religioforum propria, vt Iosephus Iudæus loquens de E-dessenis (siue illi essent Religiosi suæ legis, siue qui ad Christianismum conuerterebantur, vt supra est dictum) dicas: quod cum illi castitatem seruarent, nec proprias haberent proles: suscipiebant alienas in ætate tenera, vt eas docerent, suosq; pios mores illis instillarent. Quod si Religiones Monasticæ; quæ à communi consortio magis sunt separata; hoc munus exercuerunt, vt constat ex S. Basilio, & S. Benedicto: quantò aptius id præstare poterunt Clerici? ideoque vtrisque præscripsit sexta Synodus, vt Presbyteri & Monachi in suis Monasterijs & Ecclesijs scholas haberent, in quibus fidelium liberi benè instituerentur.

CAPVT IV.

EXCELLENTIÆ SEPTEM HORVM ORDINVM Religioforum, & eorum firmitas in persecutionibus.

EST illa status Religiosi columnæ in proximo capite posita, tanta varietate exercitorum & maiorum sunt expolita; & tot scientiarum ac virtutum splendore & elegantia exornata, vt facillè prodant infinitam artificis, qui eas ad gloriam suam expoliuit, sapientiam. Primum enim, quemadmodum Ecclesia ipsa Catholica in omnibus statibus iustorum, quos habet, innititur septem columnis septem virtutum, quas Cardinales & Theologicas appellamus, Fidei scilicet, Spei, & Charitati; Prudentiæ, Iustitiæ, Fortitudini, ac Temperantiæ, cum septem Sancti Spiritus donis, quæ illas adiuuant, & in earum actionibus extollunt, ad conseruationem & perfectionem iustorum. Ita etiam Dominus noster fundauit domum Religionis cū omnibus suis Ordinibus & Institutis supra septem speciales virtutes, quæ actionibus suis valdè perfectis, columnarum instar, eam sustentant: Castitatē scilicet perpetuam, Paupertatem voluntariam, Obedientiam & Subiectionem proprijs suis Prælati; & Religionem siue deuotionem, ex qua vota procedunt, quibus illas confirmat; Charitatem fraternam cum multorum conuictione & vniõne in eadem vitæ ratione; fugam sæculi, qua Pa-

Lib. 2. de bell. Iud. c. 7

Regul. 192. fusi c. 4. § 5.

Mirabilis Dei sapientia in ordinum fundatione.

Virtutes septem religionis.